

Litoměřicko

Nejčtenější týdeník v České republice

5 **2** **2**
PLS
*Jsmo tam,
kde žijete*

Marián Labuda

**Ženy mě
teď baví víc
než v mládí**

...str. 4 a 5

Každý pátek **ZDARMA** ČÍSLO 2 ROČNÍK V 15. 1. 2016

+ TV program na celý týden

Zoocentrum Srdov vstává z popela

Na rok 2015 nebude provozovatel zoocentra v Srdově Michal Fišer vzpomínat v dobrém. V říjnu kdosi zapálil jeho dům, shořela i dílna a altán. Usilovně pracuje na tom, aby centrum v březnu opět otevřel. **VÍCE NA STRANĚ 2** FOTO | IVETA LHOTSKÁ

Pohotovost? V noci ne

Podřípská nemocnice v Roudnici šetří. Omezila lékařskou pohotovostní službu

■ MICHAL DVOŘÁK

ROUDNICE N. L. | Pacienti na Roudnicku už nemohou zvonit na pohotovost, kdykoli je něco trápí. Podřípská nemocnice totiž omezila ordinanční dobu lékařské pohotovostní služby (LPS). Chce tak šetřit peníze i síly lékařů.

Až dosud byli lidé zvyklí na servis 24hodinové pohotovosti, od ledna ji však mohou využívat ve všední dny od 18 do 21 hodin, o víkendech a svátcích od 8 do 17.30 s půlhodinovou polední

přestávkou. „Toto opatření nás přinutila přijmout velmi kritická situace ve zdravotnictví,“ sdělil ředitel nemocnice Tomáš Krajník.

600 tisíc korun ročně doplácela nemocnice za noční provoz LPS

„Přes naši snahu domluvit se s několika pojišťovnami na proplacení provedené péče se situace prozatím nevyřešila a velká část péče poskytnuté v roce

2015 zůstává neuhrazená,“ dodal ředitel s tím, že preventivní omezení pohotovostní péče by mělo uspořit finance pro akutní péči na lůžkových odděleních a zdravotnickou záchrannou službu, jež zůstávají ve 24hodinovém režimu.

Podřípská nemocnice dosud zajišťovala nonstop pohotovost nad rámec smlouvy uzavřené s Ústeckým krajem, který na službu přispívá.

Novým opatřením se tak vrací k ordinanční době požadované smlouvou.

POKRAČOVÁNÍ NA STRANĚ 3

PODŘÍPSKÉ MUZEUM

Výstavy představí slavné letce i úsměvy Indie ...str. 3

HURVÍNEK SLAVÍ

Slavné loutce je 90 let. Jak vznikla dřevěná legenda? ...str. 6

MÍSTO ŠPEKŮ ŠTÍHLÁ TĚLA

Expert Petr Havlíček glosuje hubnoucí české celebrity ...str. 8

SEXUÁLNÍ ASISTENCE

Prolomené tabu: erotika lidí s postižením ...str. 10 a 11

Spejbla a Hurvínka vítají jak Rolling Stones

Spolu baví diváky už takřka 90 let. Spejbl a Hurvínka zavítali do 34 zemí světa a mluvili 22 jazyky. Ředitelka Divadla S+H **Helena Štáchová** týdeníku 5plus2 prozradila, které velké akce a výstavy letos připomenou Hurvínkovy kulaté narozeniny.

JOSEF HORA

ČR | Když před 90 lety řezbář Gustav Nosek vyřezal první loutku Hurvínka, byl tento dřevěný rozpustilý kluk doplňkem k tehdy už relativně populární starší figurce Spejbla. O čtyři roky později Josef Skupa, duchovní otec obou figurek a spolupracovník jejich autorů, založil s touto dvojicí první profesionální loutkové divadlo u nás.

Oslavy Hurvínkových kulatých „narozenin“ začnou 2. května. „Na slavnosti jsme se připravovali od loňska a bude to velká paráda. Vždyt která loutka se v takovém pracovním nasazení dožije tolika let a za neustálého zájmu diváků?“ usmívá se ředitelka Divadla S+H Helena Štáchová. Chystají se velké výstavy a slavit se bude i v zahraničí. Však tam jsou naši dřevění hrdinové nesmírně populární desítky let.

Čínský jazykový oříšek

Například před pár dny odjelo Divadlo S+H do Německa, kde natáčelo velkou show pro televizi. „V Německu vystupujeme již více než 50 let, tudíž nás Němci považují za součást jejich kultury. Diváci loutky milují a vítají je na jevišti, jak když přijdou Rolling Stones. Konec představení se nikdy neobejde bez předávků, které si vždy vytleskají. Nám je němčina po tolika letech blížká, můžeme v ní improvizovat,

„Hrát v čínštině je složité. Význam slov se mění podle toho, jakým tónem je vyslovíte,“ vzpomíná Helena Štáchová na exotický divadelní zájezd. FOTO | MAFRA

vat, tak si hraní patřičně užíváme,“ říká ředitelka, která s divadlem procestovala velkou část světa. Spejbl a Hurvínka byli dodnes ve 34 zemích a jejich dobrodružství se přeložila do 22 jazyků. „Vždy mluvíme jazykem země, kde hostujeme. Tuto tradici založil Miloš Kirschner. Překladateli jsou vždy rodáci, co znají dobře češtinu i specifický humor obou postav,“ popisuje ředitelka divadla, která vdechla hlas Hurvínkové kamarádce Máničky. Hurvínka a Spejbl hovoří hlasem Martina Kláska. Ten je pokračovatelem nástupcem Miloše Kirschnera a Josefa Skupy.

Těžká prý byla představení v čínštině, která nemá mnoho slov, ale jejich význam se mění podle použitého tónu. „Ještě složitější byla pro nás vietnamština, která má tonů ještě víc. Arabština není o nic lehčí,

protože užívá takzvanou hamzu, což je specifický hrdelní zvuk. V dánštině je třeba pro změnu trochu povyplazovat jazyk,“ popisuje Helena Štáchová.

S hranicemi států se mění i temperament diváků. „Čím jižněji jsou státy položené, tím jsou diváci ohnivější, cestou na sever zdrženlivější. Naše divadlo a loutky všeobecně milují hlavně v Asii,“ říká.

Pilířem zmiňovaného výročí budou tři velké výstavy. Jedna začne na Hurvínkovy narozeniny na Staroměstské radnici v Praze a potrvá do konce června. Návštěvníci se mohou těšit na filmy, představení, loutky, plakáty, vtipy nebo na ukázky výsledků společné 80leté éry se Supraphonem, kde příběhy S+H sklídily kolem padesáti zlatých, platinových i diamantových desek.

ZAJÍMAVOSTI

- Spejbl a Hurvínka nejsou jen hrdinové divadelních her. O dvojici, kterou doplňuje ještě Bábinka, Mánička a pes Žeryk, vyšlo i 57 knížek, vznikly večerníčky a televizní seriály jako Angličtina s Hurvínkem. A v plánu je němčina s Hurvínkem.

- Každé představení má své loutky, jinak veliké a odlišné technologicky upravené pro potřebu dané hry i pro různé jevištní scénografie. První originální loutky jsou ve vlastnictví Obrazcovova divadla v Moskvě, kam je daroval otec obou dřevěných hrdinů Josef Skupa.

- Spejbl i Hurvínka mají každý svou planetku ve vesmíru, v pražské zoo byl podle nich pojmenován šimpanz a rodina psů pralesních. Spejbl i Hurvínka vyšli dvakrát na poštovních známkách, jejich hlášky zlidověly, například „Vidí to jako Hurvínka válku“. V Česku mají 5 pomníků, v Německu zase existuje hospoda Zum Spejbl, či v Ekvádoru je Hotel Hurvínka.

Ve stejnou dobu začne výstava v Chručim, která se v listopadu a prosinci přesune do Muzea hlavního města Prahy na Florenci. Zde bude pokřtěna i kniha o životě Hurvínka s 3D ilustracemi. V den jeho narozenin se v karlínském Fóru uskuteční akce za účasti České televize. „Půjde o koncert pro největšího Čecha Karla IV. a nejmenšího Čecha Hurvínka prvního. Spolu s S+H vystoupí i hudební skupina The Tap Tap,“ prozrazuje.

Divadlo populárních dřevěných hrdinů už ale v myšlenkách směřuje i k roku 2020. „To se Spejbl dožije 100 let. A bude to teprve velká sláva,“ slibuje Štáchová.

Josef Skupa pojmenoval Spejbla podle hloupého čeledína

Příští rok uplyne **60 let od úmrtí duchovního otce** Spejbla a Hurvínka Josefa Skupy, který v době vzniku svých dřevěných hrdinů působil v plzeňském poloamatérském divadelním souboru jako scénograf. Dnes existuje mnoho verzí, jak dřevěné figurky vznikly. „Prvního Spejbla vyřezal v roce 1920 řezbář Karel Nosek, Hurvínka pak v roce 1926 Noskův synovec Gustav,“ vysvětluje Helena Štáchová. „**Spejbl má jméno po jistém čeledínovi na statku**, který se šoural, nosil dřeváky, měl pleš a byl trochu ducha mdlého. Otec statkáře, který byl přítelem Skupovým, dával čeledínům vtípné přezdívky a tomuto říkal Spejbl ze Spejblů. No a Skupa se tímto jménem nechal inspirovat a vtípné ho použil. **Hurvínka se jmenuje podle postavíčky jedné z pohádek** Kovala Šlaisa. Pojednávala o vykuleném kapřím chlapečkovi tohoto jména. Skupa pohádku ilustroval a toto jméno později pro stejné vykuleného Hurvínka převzal,“ doplnila Helena Štáchová. Později si Josef Skupa založil vlastní profesionální divadlo a **v roce 1930 s loutkami poprvé zavítal i do zahraničí**.

Spor o slavné loutky

Osm let trval soudní spor o vlastnictví Spejbla a Hurvínka. O autorská práva se soudilo město Plzeň s majitelkou ochranných známek Helenou Štáchovou. Skupa byl sice duchovním otcem obou postav, ale nebyl autorem jmen a postav loutek. Jeho autorská práva, která zdědil plzeňský ústav, se týkají her, na kterých se spolupodílel, nebo jeho ilustrací. Díky konečnému rozhodnutí soudu zůstalo divadlo v Praze, kde nadále funguje.